

Vuoden 2023 talousarvion puolivuotiskatsaus tammi–kesäkuu

Kunnanhallitus 28.08.2023 § 199
60/02.02.02/2023

Asian valmistelija:

Kunnanjohtaja Carita Maisila, p. 040 137 5121

Hallintojohtaja Marja Kärkkäinen, p. 044 078 4670

Kasvatus- ja sivistysjohtaja Susan Porkka, p. 044 783 7285

Tekninen johtaja Jaakko Kurvinen, p. 050 585 6772

Valtioneuvoston asetuksessa 525/2020 on määritelty kunnan raportointivelvollisuus. Asetuksen mukaan raportit on tehtävä kolmen kuukauden välein. *Puolivuotiskatsauksen* on sisällettävä tuloslaskelma ja tase. Lisäksi katsauksessa on esitettävä toiminnan ja talouden olennaiset tapahtumat, talousarvion toteutuminen sekä ennuste koko vuoden tuotoista ja kuluista.

Neljännesvuosikatsauksen on sisällettävä tuloslaskelma ja tase. Lisäksi katsauksessa on esitettävä toiminnan ja talouden olennaiset tapahtumat, talousarvion toteutuminen sekä keskeiset tekijät, joiden ennakoidaan vaikuttavan tilikauden tuottojen ja kulujen määriin.

Asetuksen mukaisesti lautakunnat raportoivat kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle 31.3., 30.6., 30.9. ja 31.12. tilanteen mukaisesti.

Toimintatuotot

Toimintatuottojen toteuma on 66,4 %. Myyntituotoissa on laskutus muilta kunnilta perusopetuksen oppilaista 31.12.2022 tilanteen mukaan. Vuoden aikana laskutetaan kesken lukuvuoden pois lähteneistä oppilaista läsnäolokuukausien mukaan.

Maksutuotoissa on kuuden kuukauden päivähoitolaskutus. Varhaiskasvatusmaksuja voidaan lain mukaan periä pääsääntöisesti vain yhdentoista kuukauden ajalta vuodessa.

Tuet ja avustukset kohdassa on noin 400.000 € enemmän valtionavustuksia kuin talousarviossa on arvioitu. Summa sisältää uusia vuonna 2023 saatuja avustuksia ja vuodelta 2022 siirtyneet kesken olevien opetustoimen muiden hankkeiden valtionavustukset. Vastaavasti vuoden 2023 jälkeen jatkuvien muiden hankkeiden valtionavustukset siirretään tilinpäätöksessä seuraavalle vuodelle. Hankkeista aiheutuvat kulut (pääasiassa henkilöstökuluja) kirjataan toimintakuluihin ao. kohtaan.

Muissa toimintatuotoissa on kesäkuun loppuun mennessä toteutuneita käyttöomaisuuden myyntivoittoja noin 48.000 €. Talousarviossa eli ole budjetoitu käyttöomaisuuden myyntivoittoja. Puunmyyntituloja on noin 100.000 € enemmän kuin talousarviossa arvioitiin. Ulkoiset toimitilojen päävuokratuottojen toteuma on 84,2

%. Talousarviota laadittaessa ei ollut vielä varmuuttakaan, että Varha maksaa Mynämäellä sijaitsevista toimipisteistä sote-uudistukseen liittyvän asetuksen mukaiset vuokrat. Asetuksen mukaiset vuokrasopimukset on allekirjoitettu alkuvuodesta 2023. Tuloarvion lisäys esitetään tässä raportissa.

Ptky Akselin purkamiseen liittyvä palautus on maksettu jäsenkunnille elokuun alussa. Siitä johtuvat muutokset talousarvioon esitetään tässä raportissa. Selvitys on 1.2. kohdassa.

Toimintakulut

Henkilöstökulut

Henkilöstökulut yhteensä toteuma on 55,0 %. Palkkojen toteuma on 55,4 % ja sivukulujen on 53,4 %. Lomarahat on maksettu kesäkuussa ja se vaikuttaa toteumaprosenttiin. Kesäkuun alusta tuli voimaan virka- ja työehtosopimusten mukainen 2,2 %:n yleiskorotus ja paikallinen järjestelyerä yhteensä 1,9 %. Lisäksi kesäkuussa maksettiin kertaerä, joka oli työtehtävästä riippuen 467 €/hlö, 587 €/hlö tai 617 €/hlö (työajan suhteessa).

Talousarviossa palkankorotusvaraus oli 1,5 % koko vuodelle. Sopimusten mukaiset korotukset kesäkuun alusta laskettuna noin 0,9 % enemmän kuin talousarviovaraus. Tässä osavuositarkastuksessa esitetään lisämääräraha korotusten takia. Lisäksi kunnan palveluksessa on vuoden aikana aloittanut ja aloittaa henkilöitä, joiden palkkamäärärahat eivät ole talousarviossa.

Palvelujen ostot

Hyvinvointialueiden aloittaessa toimintansa vuoden 2023 alusta kunnan talousarviosta jäivät pois sote-palvelujen ja pelastuslaitoksen määrärahat ja menot.

Palvelujen ostojen toteuma yhteensä on 58,8 %. Suurimpia palvelujen ostoja on kuljetuskustannukset (koululaiskuljetukset ja joukkoliikenne), päivähoidon palvelusetelit, rakennusten korjauskustannukset ja ICT-palvelut. Palvelujen ostot toteutuvat epätasaisesti vuoden aikana. Suurimmalta osin kesäkuun lopun ylitys johtuu rakennusten ja alueiden kunnossapitopalveluista (toteuma 120 %).

Aineet, tarvikkeet ja tavarat

Toteuma yhteensä on 51,5 %. Lämmityskulujen toteuma on 66,9 %, sähkön 53,5 % ja elintarvikkeiden 42,7 %. Osa hankinnoista toteutuu epätasaisesti vuoden aikana (esim. elintarvikkeet, oppikirjat ja kalusteet). Lämmitys- ja sähkökuluihin vaikuttaa vuodenaika.

Avustukset

Toteuma yhteensä on 55,8 %. Työmarkkinatuen kuntaosuuden

toteuma on 59,2 %. Toiminta-avustukset yhdistyksille, järjestöille ja yksityisteille on pääsääntöisesti maksettu koko vuoden osalta.

Verotulot

Hyvinvointialueiden toiminnan rahoittamiseksi kaikkien kuntien tuloveroprosenttia leikattiin 12,64 %. Mynämäen vuoden 2023 tuloveroprosentiksi jäi 8,61 %. Joulukuun verotulot tilitetään kunnalle tammikuussa. Muinakin kuukausina vuonna 2023 kunnille tilitetään verotuloja vielä vuodelta 2022 korkeammalla veroprosentilla. Kuntien yhteisöveron jako-osuutta leikattiin noin 10 %-yksikköä. Vuonna 2022 jako-osuus oli 33,76 %. Vuonna 2023 jako-osuus on 23,91 %. Talousarviossa verotulot on Kuntaliiton syyskuun 2022 ennustekehikon mukaiset. Elokuun 2023 ennustekehikossa verotuloarviot on seuraavat:

	TA 2023	ennuste- kehikko 4/2023	ero TA/ kehikko 4/2023	ennuste- kehikko 8/2023	ero TA/ kehikko 8/2023	tot 30.6.2023	tot%
Kunnan tulovero	13 613 000	13 354 000	-259 000	13 994 000	381 000	8 625 581	63,4
Kiinteistövero	1 832 000	1 979 000	147 000	1 979 000	147 000	123 755	6,8
Yhteisövero	1 264 000	1 240 000	-24 000	1 185 000	-79 000	753 680	59,6
Yhteensä	16 709 000	16 573 000	-136 000	17 158 000	449 000	9 503 016	56,9

Kunnan tuloveron kertymiseen vaikuttaa verovähennykset, joihin myös tuli muutoksia vuoden 2023 alusta. Verovähennyksistä siirtyi enemmän valtionverotukseen, jonka seurauksena kunnan tuloveron efektiivisyys paranee.

Kevään ja kesän verotilityksissä on käynyt ilmi, että kuluvan vuoden ennakkoerot ovat koko maassa kehittyneet myönteisesti. Verovuoden 2023 ennakkoerot yhteensä tänä vuonna ovat tämän hetken arvion mukaan reilut 100 miljoonaa euroa korkeammat verrattuna huhtikuun ennusteeseen. Palkkasumman kasvu kuluvalla vuodelle on 5,5 %, kun se vielä huhtikuun ennusteessa oli reilut 4 %. Suurin osa kasvusta selittyy sopimuspalkkojen noususta, erityisesti kuntasektorilla. Näitä ei vielä huhtikuussa täysimääräisesti huomioitu.

Yhteisöveron kehitys heikkenee huhtikuun arviosta. Kesästä alkaen yritykset ovat alentaneet maksettuja ennakkoeroja, ja tämä on näkynyt yhteisöveron tilityksissä viime kuukausina. Näin ollen maksettava yhteisövero verovuonna 2023 yhteensä laskee karkean arvion mukaan lähemmäs -5 %:a ja kunnille maksettavat yhteisöverot näin ollen melkein 33 %:a. Kuluvan vuoden kuntien ennakkoerot laskevat tämän seurauksena noin 130 miljoonalla eurolla kuluvana vuonna verrattuna huhtikuun arvioihin. Yhteisöveron kertymäarvio yhteensä on siten noin 100 miljoonaa euroa pienempi verrattuna huhtikuun arvioon.

Kiinteistöveron kasvu oli jo huhtikuun ennusteessa. Kasvu johtuu erityisesti siitä, että rakennusten verotusarvot ovat nousseet, koska niiden jälleenhankinta-arvoja on korotettu. Syy tehtyyn korotukseen

on rakennuskustannusten kallistuminen.

Verotulot yhteensä toteuma on 56,9 %. Kunnan tuloveron toteuma on 63,4 %, johon vaikuttaa joulukuun tilitys tammikuussa. Kiinteistöveron toteuma on tässä vaiheessa vuotta 6,8 %, koska kiinteistöverot tilitetään syksyllä. Yhteisöveron toteuma on 59,6 %.

Valtionosuudet

Hyvinvointialueiden toiminnan rahoittamiseksi kuntien valtionosuudet vähenivät merkittävästi. Sote-palveluihin kohdistuneita valtionosuuksia ei enää makseta kunnalle. Mynämäen kunnan valtionosuudet olivat 19,6 milj. euroa vuonna 2022.

Vuoden 2023 talousarviossa valtionosuudet ovat 4.131.442 €. Valtiovarainministeriön päätöksen 29.12.2022 mukaan valtionosuudet ovat 4.221.343 € eli hiukan yli talousarviossa arvioidun. Kesäkuun lopun toteuma on 51,1 %.

Korkokulut

Korkojen nousun takia vuoden 2023 korkomenot tulevat olemaan noin 725.000 € suuremmat kuin talousarviossa on arvioitu. Korkojen nousu on ollut merkittävämpi kuin talousarviota laadittaessa syksyllä 2022 osattiin ennakoida.

Poistot

Poistot ovat todelliset kuuden kuukauden poistot. Toteuma on 52,8 % eli hiukan yli tasaisen kertymän. Laurin koulun saneerauksen poistoja on aloitettu valmistumisen mukaan vaiheittain vuonna 2023. Vuoden 2023 poistot tulevat ylittymään talousarviossa arvioidusta.

Vuoden 2023 talousarvion puolivuotisraportti tammi-kesäkuulta lähetetään esityslistan mukana.

Päätösehdotus
(kj):

Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että valtuusto hyväksyy vuoden 2023 talousarvion puolivuotiskatsauksen tammi–kesäkuulta ja hyväksyy vuoden 2023 talousarvion muutokset:

KÄYTTÖTALOUSOSA

Yleishallinto-tulosalue	360.000 € (menon vähennys)
Sivistystoimen hallinto -tulosalue	9.000 € (tulon lisäys) -27.500 € (menon lisäys)
Varhaiskasvatus-tulosalue	-40.000 € (tulon vähennys) -174.000 € (menon lisäys)

Opetustoimi-tulosalue	-46.800 € (menon lisäys)
-----------------------	--------------------------

Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimi tulosalue	-18.600 € (menon lisäys)
--	--------------------------

Tilalaitos-tulosalue	160.000 € (tulon lisäys)
----------------------	--------------------------

TULOSLASKELMAOSA

Verotulot	449.000 € (verotulojen lisäys)
-----------	--------------------------------

Rahoitustuotot ja -kulut (netto)	725.000 € (korkokulujen lisäys)
----------------------------------	---------------------------------

Satunnaiset erät	820.000 € (satunnainen tuotto)
------------------	--------------------------------

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Tekninen johtaja Jaakko Kurvinen oli kokouksessa läsnä tämän asian käsittelyn ajan.